

Jakelussa mainitut

Ympäristöministeriön tilintarkastuskertomus vuodelta 2023

Valtiontalouden tarkastusvirasto antaa ympäristöministeriön tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2023 tämän tilintarkastuskertomuksen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti, ja se on kohdistunut valtion talousarviosta annetun asetuksen 63 §:n tarkoittamaan tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja tuloksellisuuden laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tilinpäätös

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu kohtuullisen varmuuden hankkimiseksi siitä, onko talousarviota noudatettu ja onko tilinpäätöslaskelmissa ja liitetiedoissa esitetty olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot (oikea ja riittävä kuva) talousarvion noudattamisesta sekä kirjanpitoyksikön tuotoista ja kuluista sekä taloudellisesta asemasta.

Toiminnallista tehokkuutta koskevien tietojen sisältöä ja esittämistapaa ja niiden perustana olevaa laskentatointa on tarkastettu rajoitetun varmuuden hankkimiseksi siitä, onko toiminnallisesta tehokkuudesta esitetty oikeat ja riittävät tiedot.

Talousarvion noudattaminen

Momentin 35.10.61 (Vesien- ja ympäristöhoidon tukeminen, siirtomääräraha 3 v vuoden 2021 talousarviossa) määrärahaa on talousarvion vastaisesti käytetty momentille 35.10.22 (Eräät ympäristömenot, siirtomääräraha 3 v) kuuluvien menojen (29 405 euroa) maksamiseen.

Momenteille 35.10.21 (Eräät luonnonsuojelun menot, siirtomääräraha 3 v vuoden 2021 talousarviossa) ja 35.10.22 (Eräät ympäristömenot, siirtomääräraha 3 v vuoden 2021 talousarviossa) on talousarvion ja valtion talousarviosta annetun asetuksen 5 a §:n vastaisesti kohdennettu vuodelle 2024 maksatusperusteisesti kuuluvia menoja vuoden 2023 menoiksi (yhteensä 342 789 euroa). Menettelyllä on valtion talousarviosta annetun lain 7 §:n vastaisesti pidennetty siirtomäärärahan käyttöaikaa. Ympäristöministeriön tulee peruuttaa vuodelle 2024 siirretyistä määrärahoista vastaava määrä.

Muilta osin talousarviota on noudatettu.

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

Talousarvion toteutumalaskelman ja tuotto- ja kululaskelman siirtotalouden kuluihin sisältyy yhteensä 3,68 miljoonaa euroa momenteilta 33.60.39 (Palvelurakenteen kehittäminen, siirtomääräraha 3 v vuosien 2021 ja 2022 talousarvioissa), 35.20.06 (Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelma, siirtomääräraha 3 v vuoden 2022 talousarviossa), 35.20.37 (Avustukset tuulivoimakaavoitukseen, siirtomääräraha 3 v vuoden 2021 talousarviossa), 35.20.55 (Avustukset korjaustoimintaan, siirtomääräraha 3 v vuoden 2021 talousarviossa) ja 35.01.01 (Ympäristöministeriön toimintamenot, siirtomääräraha 2 v vuoden

2022 talousarviossa) kirjattuja harkinnanvaraisia valtionavustuksia, joita ei ole kirjattu myöntöpäätösperusteisesti.

Lisäksi talousarvion toteutumalaskelmalta ja tuotto- ja kululaskelman siirtotalouden kuluista puuttuu ainakin 6,6 miljoonaa euroa momenteilta 35.10.31 (Avustukset kuntien ilmastosuunnitelmiin, siirtomääräraha 3 v), 35.20.35 (Avustukset alueiden käytön ja rakentamisen digitalisaatioon, siirtomääräraha 3 v) ja 35.20.37 (Avustukset vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamiseen, siirtomääräraha 3 v) vuonna 2023 myönnettyjä harkinnanvaraisia valtionavustuksia, joita ei ole kirjattu myöntöpäätösperusteisesti vuodelle 2023. Virheet vaikuttavat myös taseen muut lyhytaikaiset velat -erään, johon ei sisälly edellä esitettyjen momenttien osalta vielä maksamatta olevia vastikkeettomia siirtotalouden menoja.

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot antavat muilta osin oikeat ja riittävät tiedot (oikean ja riittävän kuvan) talousarvion noudattamisesta sekä kirjanpitoyksikön tuotoista ja kuluista sekä taloudellisesta asemasta valtion talousarviosta annetun lain mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus

Toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjen tietojen osalta ei tarkastuksessa ole tullut esiin olennaista huomautettavaa.

Tilinpäätöksen hyväksyminen

Ympäristö- ja ilmastoministeri on hyväksynyt ja allekirjoittanut tilinpäätöksen 1.3.2024. Valtion talousarviosta annetun asetuksen 63 §:n mukaan tilinpäätös on laadittava ja hyväksyttävä viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Sisäinen valvonta

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyssissä ja tarkastettu kirjanpidon, valtuusseurannan, tuloksellisuuden laskentatoimen ja tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä sekä kirjanpitoyksikön toiminnan kohdentumisen tarkastuksessa. Sisäisen valvonnan tarkastuksessa on lisäksi tarkastettu valtionavustusten hallinnointiprosessia sekä hankintojen sisäistä valvontaa.

Kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastuksessa on tullut esiin puutteita, joiden johdosta ympäristöministeriön tulee ryhtyä toimenpiteisiin.

Valtionavustusten hallinnointiprosessin ja hankintojen sisäisen valvonnan tarkastuksissa on tullut esiin puutteita, joiden osalta ympäristöministeriön tulee ryhtyä toimenpiteisiin.

Sisäisen valvonnan osalta ei tarkastuksessa ole tullut esiin muuta olennaista huomautettavaa.

Talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattaminen

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta seuraavia menettelyjä:

- Momentin 35.10.61 (Vesien- ja ympäristönhoidon tukeminen, siirtomääräraha 3 v vuoden 2021 talousarviossa) määrärahaa on talousarvion vastaisesti käytetty momentille 35.10.22 (Eräät ympäristömenot, siirtomääräraha 3 v) kuuluvien menojen (29 405 euroa) maksamiseen.
- Momenteille 35.10.21 (Eräät luonnonsuojelun menot, siirtomääräraha 3 v vuoden 2021 talousarviossa) ja 35.10.22 (Eräät ympäristömenot, siirtomääräraha 3 v vuoden 2021 talousarviossa) on talousarvion ja valtion talousarviosta annetun asetuksen 5 a §:n vastaisesti kohdennettu vuodelle 2024 maksatuspäätösperusteisesti kuuluvia menoja vuoden 2023 menoiksi

(yhteensä 342 789 euroa). Menettelyllä on valtion talousarviosta annetun lain 7 §:n vastaisesti pidennetty siirtomäärärahan käyttöaikaa. Ympäristöministeriön tulee peruuttaa vuodelle 2024 siirretyistä määrärahoista vastaava määrä.

Ilmoitusvelvollisuus Valtiontalouden tarkastusvirastolle

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen ympäristöministeriön tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 16.8.2024 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt talousarvion ja sitä koskevien säännösten noudattamisen sekä tilinpäätöksen ja sisäisen valvonnan tarkastuksessa esiin tulleiden puutteiden vuoksi.

Jaakko Eskola
johtaja

Laura Hyvönen
ylitarkastaja

JAKELU

Ympäristöministeriö
Valtiokonttori
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus
Valtiovarainministeriö

TIEDOKSI

Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtiovarain controller -toiminto
Ympäristöministeriön kansliapäällikkö
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen toimitusjohtaja